

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 27P/43/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1224200867
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Pacherová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2024:1224200867.2

Uznesenie

Mestský súd Bratislava II vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: N. A., N.. XX.XX.XXXX a T. A., N.. XX.XX.XXXX, Y. C. A. H. XX, A., C..Č.. B. J. L. XX, T., V., obe zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, deti rodičov - matky: J. A., N.. XX.XX.XXXX, C. A. B. XX, XXX XX A. a otca: Š. A., N.. XX.XX.XXXX, C. A. H. XX, A., t.č. vo výkone trestu v V., o návrhu navrhovateľa: T. J., N.. XX.XX.XXXX, C. A. B. XX, A., C..Č.. B. J. L. XX, T., V., na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje neodkladné opatrenie nasledovného znenia:

I. Súd predbežne z v e r u j e maloleté deti: N. A., N.. XX.XX.XXXX a T. A., N.. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa - strýka maloletých detí: T. J., N.. XX.XX.XXXX.

II. T. J., N.. XX.XX.XXXX, je povinný a oprávnený vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti, zabezpečovať ich výchovu, spravovať ich majetok a zastupovať ich v bežných veciach.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 20.03.2024, sa navrhovateľ, strýko maloletých detí: N. A., N.. XX.XX.XXXX a T. A., N.. XX.XX.XXXX (ďalej len "maloleté deti"), domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloleté deti do jeho náhradnej osobnej starostlivosti so všetkými právami a povinnosťami s tým spojenými.

2. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia navrhovateľ odôvodnil tým, že maloleté deti zostali náhle bez rodičov. Deti sa nachádzajú v jeho starostlivosti odo dňa 17.03.2024, kedy bola matka hospitalizovaná na psychiatrii z dôvodu, že je alkoholička. Navrhovateľ taktiež uviedol, že matka od detí odišla a bola v pátraní v V. ako nezvestná. Otec maloletých detí sa nachádza vo vyšetrovacej väzbe v V. za prechovávanie drog a je predpoklad, že bude vo väzbe aj niekoľko rokov. S maloletými deťmi má dobrý vzťah. V súčasnosti sa o deti stará cca 2 týždne, od času, kedy od nich matka odišla. K svojmu príjmu navrhovateľ uviedol, že je živnostníkom, pracuje ako kuriér pre firmu Dodo - rozvod potravín pre Tesco. Jeho pravidelný mesačný príjem je cca 1800 eur netto. Je slobodný a po všetkých stránkach schopný zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti.

3. Súd pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vychádzal z návrhu, k nemu pripojených listinných dôkazov, rodných listov maloletých detí, ako aj zo súvisiaceho spisu sp. zn. 11P/60/2022 a zistil nasledovné:

4. Z obsahu rodného listu maloletého: N. A., N.. XX.XX.XXXX, zapísaného v knihe narodení matričného úradu A. -T., vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom XX, súd zistil, že matkou maloletého je J. J., rod. J., nar XX.XX.XXXX a otcom Š. A., nar. XX.XX.XXXX.

5. Z obsahu rodného listu maloletého: T. A., N.. XX.XX.XXXX, zapísaného v knihe narodení matričného úradu A. -T., vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XX, súd zistil, že matkou maloletého je J. J., rod. J., nar XX.XX.XXXX a otcom Š. A., nar. XX.XX.XXXX.

6. Uznesením č.k. 11P/60/2022-29 zo dňa 11.04.2022, právoplatným dňa 13.05.2022, Okresný súd Bratislava II zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia.

7. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava (ďalej len "Úrad"), doručenej tunajšiemu súdu dňa 04.04.2024, súd zistil, že dňa 02.04.2024 úrad telefonicky kontaktoval navrhovateľa, p. Ivana, za účelom dohodnutia šetrenia v jeho domácnosti na B. L. M. A.. Pán Ivan uviedol, že s maloletými deťmi býva na ulici B. J. L. XX M. T.. Dňa 02.04.2024 sa po dohode dostavil navrhovateľ na úrad s maloletými deťmi, vo veci zisťovania názoru maloletých v predmetnej veci. Maloletí N. a T. sa vyjadrili, že bývajú vo veľkom rodinnom dome asi 6 izbovom, kde majú každý svoju vlastnú izbu. V izbe majú vytvorené podmienky pre vzdelávanie, hru, odpočinok a súkromie. Obaja navštevujú ZŠ K., pričom mal. T. je v 1. ročníku a mal. N. v 9. ročníku. Každý deň chodia do školy a zo školy v sprievode navrhovateľa. Komplexnú starostlivosť o nich zabezpečuje navrhovateľ a vypomáha mu krstný otec Q. B.. Navrhovateľa majú maloletí radi a majú medzi sebou pekný vzťah. Obaja súhlasia s tým, aby boli zverení do jeho náhradnej osobnej starostlivosti. Podľa vyjadrenia navrhovateľa, otec maloletých detí Š. A. a matka J. A., súhlasia s tým, aby boli maloletí zverení do jeho náhradnej osobnej starostlivosti. V závere správy úrad odporučil súdu vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa - T. J. .

8. Dňa 10.04.2024 bolo na základe predchádzajúcej žiadosti súdu, doručenej dňa 27.03.2024, tunajšiemu súdu doručené oznámenie zdravotníckeho zariadenia: Univerzitná nemocnica Bratislava, Pažitkova 4, 821 02 Bratislava, pracovisko: Nemocnica Ružinov, Ružinovská 6, Bratislava, Psychiatrická klinika SZU a UNB (ďalej len "zariadenie" alebo "klinika"), o hospitalizácií a následnom prepustení matky maloletých detí: J. A., N.. XX.XX.XXXX zo ženského oddelenia, spolu s prepúšťacou správou. Z predmetnej zdravotnej dokumentácie súd zistil, že matka bola dňa 17.03.2024 privezená bratom a následne prijatá cestou CPO Ružinov. Matka bola v pátraní od 14.03.2024, po tom, čo sa pohádala so synom, ktorý jej vyčítal, že pije. Následne bola nájdená v Č.. U matky boli diagnostikované poruchy psychiky a správania zapríčinené užívaním alkoholu, následnou abstinenciou a závislosťou. Matka bola zo zariadenia prepustená dňa 22.03.2024 s dohodou o pokračovaním v protialkoholicknej liečbe vo M. D., s nástupom dňa 22.03.2024.

9. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len "CMP"), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 2 ods. 2 CMP, na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

11. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP".), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

12. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

14. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

15. Podľa § 332 ods. 1 CSP je neodkladné opatrenie vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

16. Z citovaného ustanovenia (ods. 13) ako aj zo samotného charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné na vydanie rozhodnutia vo veci samej. Nemožno ho však vydať iba na základe tvrdení navrhovateľa, bez osvedčenia aspoň základných skutočností umožňujúcich prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa prostredníctvom neodkladného opatrenia má poskytnúť ochrana ako aj o potrebe bezodkladnej úpravy pomerov. Navrhovateľ preto musí už v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia opísať rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov, opísať skutočnosti hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva (§ 326 CSP).

17. Neodkladné opatrenie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých má mať vzhľadom na skutočnosť, že ide o súdnu úpravu bezprostredne dotýkajúcu sa záujmov maloletých detí, (ktorým sa priznáva osobitný stupeň ochrany), avšak pred vydaním rozhodnutia vo veci samej, bez vykonania riadneho dokazovania, miesto len tam, kde bez okamžitého zásahu zo strany súdu vo forme bezodkladnej úpravy pomerov sú záujmy, starostlivosť, výchova, či dokonca zdravie alebo život maloletého vážne ohrozené za predpokladu, že navrhovateľ neodkladného opatrenia spomenuté ohrozenie aj riadne osvedčí.

18. Názor súdu uvedený v odseku 17 vychádza zo zákonných predpokladov formulovaných v niektorých ustanoveniach o neodkladných a iných opatreniach súdu (§360 až 368 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len "CMP"), ktorý počítá v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu (kam spadá aj konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých) s nariadením neodkladných opatrení najmä v prípadoch, kedy sa maloletý ocitne bez akejkoľvek starostlivosti a je nevyhnutné neodkladným opatrením zabezpečiť jeho ochranu, vo veciach výživného a vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého.

19. Nadväzujúc na doposiaľ uvedené, možno uzavrieť, že účelom neodkladných opatrení je rýchlo a pružne riešiť situáciu, v prípade, že je potrebný okamžitý zásah súdu do pomerov účastníkov, v dotknutom prípade pomerov maloletého dieťaťa, s cieľom ochrany práv dieťaťa v prípade konkrétneho ohrozenia.

20. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len "Zákon o rodine"), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

21. Podľa § 44 ods. 2 Zákona o rodine, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

22. Podľa § 44 ods. 3 písm. a) Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča.

23. Súd po oboznámení sa s obsahom súdneho spisu ustálil, že v danom prípade, je vzhľadom na oprávnené záujmy maloletých detí a potrebu zabezpečenia ich starostlivosti, v záujme maloletých detí ich dočasné zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa, a to aj na úkor riadne vykonaného dokazovania. Zo zistených skutočností mal súd za preukázané, že rodičia maloletých detí v súčasnosti nedokážu riadne vykonávať rodičovské práva a povinnosti a zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti. Matka dlhodobo trpí syndrómom závislosti od alkoholu, z dôvodu ktorého sa opakovane zúčastnila protialkoholických liečení, a to dva krát vo M. D., pričom na poslednom liečení bola vo februári 2024. Otec v súčasnosti nedokáže zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti z dôvodu jeho väzobného stíhania

v V., ktoré potvrdil brat matky, navrhovateľ a ktoré vyplynulo aj zo zdravotnej dokumentácie matky - prepúšťacej správy, označenej v odseku 8.

24. Poukazujúc na uvedené závery súd vyhovel návrhu navrhovateľa, strýka maloletých detí na nariadenie neodkladného opatrenia a maloleté deti zveril do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa. Súd zároveň zdôrazňuje, že ide o dočasnú úpravu, ktorú je možné v prípade, že pominú dôvody pre takúto úpravu, kedykoľvek zrušiť.

25. O trovách konania rozhodol súd v zmysle ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje, v troch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana (účastník podľa CMP), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.